

Imaginați-vă o lume a dansului...

De mult n-am mai văzut o asemenea afluență de public la un spectacol de pe scena Naționalului! Ce-i drept, era vorba despre ceva cu totul deosebit, un spectacol internațional de dans, susținut de Gigi Căciuleanu și invitații săi, în organizarea Televiziunii Române și a Video Music Production (inițiator de proiect și „sufletul” acțiunii – redactorul Silvia Ciurăscu de la TVR).

Coregraf francez de origine română, Gigi Căciuleanu este de peste două decenii un nume de faimă mondială, astfel că spectatorii mai tineri, care „nu-l apucaseră” înaintea plecării sale din țară, în 1972, îl cunoșteau după renume, deși circulația informației pe suport video a fost la noi și mai rarefiată decât a celei tipărite, ca în cazul scriitorilor exilați.

După o primă introducere mimată (care a luat publicul prin surprindere, prilejuindu-i o reacție penibilă), amfitrionul Dan Puric i-a întins covorul roșu mai întâi în stil „Iosif Sava & invitații la Serata Muzicală TV” (se pare că maestrul, aflat în sală, a gustat momentul, mustăcînd), apoi printr-un **speech** simțit, marcat de emoție și admirație.

Debutând ca un spectacol-lecție, o dată cu palparea pulsului sălii prin instructiva exemplificare a aceluiași dans executat pe două suporturi muzicale diferite, acesta a continuat mai curând ca unul de varietăți coregrafice, în care se alăturau nume de marcă din dansul contemporan de azi și de ieri, de la noi și de aiurea.

Într-un demers **à rebours**, Gigi Căciuleanu și-a prezentat mai întâi lucrările de ultimă oră, montate în decursul recentului stagiului susținut cu dansatori români la sediul ARCUB. O piesă pentru patru perechi, cu o dinamică puternică, ritmată prin percuție, unde se vădea meșteșugul profesionistului care jonglează cu procedeele de creație, în fraze coregrafice complexe și cursive. O alta, pentru trei dansatori (Simona Șomănescu, Răzvan Mazilu și Florin Fieroiu), pe muzică de jazz, gândită în spiritul vechilor colaborări cu Miriam Răducanu și Johnny Răducanu, un impuls afectiv disciplinat în exprimare. (Asistând la montare în timpul stagiului, ca și la piesa din deschidere, am observat relația specială a lui Gigi Căciuleanu cu muzica: montează independent de ea, dar menținând-o ca **arrière pensée**, după care mișcarea se mulează pe forma muzicală, ca o pastă moale ce curge în matrițe...)

În lucrări mai vechi (Rossini – fragmentul final cu compania sa), influența lui Miriam Răducanu – mentor, partener și prieten fără vârstă – era mai evidentă, mișcarea, mai încărcată de semnificație teatrală, departe de abstractul spre care tinde în prezent. Neanunțată și neașteptată, prezența ei pe scenă într-o piesă „din vremurile bune”, o surpriză sentimentală și documentară, a oferit un termen de comparație pentru evoluția ulterioară a coregrafului Căciuleanu.

În afara companiei sale de la Paris, al cărei director onorific este creatorul de modă Pierre Cardin, și a Ruxandrei Racovitză, partenera sa de-o viață, invitații lui

 Gigi Căciuleanu în Trubadurul de Verdi la Centre National Théâtre Corégraphique de Rennes et de Bretagne

foto: Guy Soubigou

GIGI CĂCIULEANU: „Dansatorii au o «țară» a lor”

Gigi Căciuleanu au venit din orizonturi diferite. Rinus Sprong din Olanda, coregraf de filiație Béjart-Kyllian-Neumeier, reprezintă filonul neo-clasic ce cultivă frumusețea liniei, puritatea tehnicii academice, în care forma este generatoare de fond și aspect fizic impecabil – calități ilustrate de o pereche nipono-americană, membri ai De Dutch Dont't Dance Division.

Anna Polikarpova și Riggins Lloyd, prim-soliști ai Operei din Hamburg, au adus un duet din baletul **Carmen**, dens, dramatic, o schiță în câteva linii de forță a întregului libret, în concepția lui John Neumeier.

Yuval Pick din Israel a dansat o lucrare proprie, medaliată cu aur la Festivalul de la Bagnolet, în 1996: plastică, potrivită temperamental, ușor monotonă: o mare pasăre albă ezitantă, stângace...

Într-un spectacol pe care publicul îl aștepta ca pe un evantai de stele, compania (lui) Bruno Agati (Franța), compusă din el însuși (coregraf) + trei **danseuses-diseuses-comédiennes**, a adus o pată de culoare ce a stârnit nedumerire. O suită de secvențe nu tocmai închegate, în care cele trei au propus, la un nivel interpretativ accesibil multor gospodine, parodii ale filmelor americane muzicale interbelice, cu coregrafii „marine” sau „plouate”, a căror miză era tocmai umorul produs de pastişă.

Un step de calitate, într-un excelent număr punctat de pantomină (plus bisul aferent), au oferit Dan Puric și Carmen Ungureanu, incontestabil păsări rare și prețioase nu doar printre actori, ci și printre dansatorii autohtoni.

Deși explicitarea a fost abandonată pe parcurs, a răzbătut intenția de a demonstra că oricine poate dansa, interpreții la fel ca și spectatorii, care s-au lăsat cu plăcere antrenați în jocul propus de coregraf, acceptând în final invitația la dans pe scenă, ba chiar și pe cea de a repeta la unison o suită de mișcări de brațe (chiar dacă aceasta ne amintea de odioasele stadioane de dinainte de '89 sau de concertele lui Michael Jackson). Dansul, limbajul universal cel mai la îndemâna tuturor, poate căpăta un sens nu doar în **pointes** și practicat de profesioniști, ci și de amatori sau stând în fotoliu, căci el creează o comunicare a semnificației gestuale care transcende barierele lingvistice.

Ca orice spectacol pregătit în grabă (invitații au sosit în țară doar în ajunul reprezentației), era desigur loc și de mai bine, în unitatea de concepție, desfășurare și finisaj, amănunte parțial rezolvabile la montajul pentru televiziune. A fost însă o poartă redeschisă spre lume, după ani buni de reclusiune culturală, și care ne-a conștientizat nevoia de a ne reconstrui, ca public, o cultură coregrafică, cu discernământ și în cunoștință de cauză.

La Național a domnit în acea seară o atmosferă de nostalgie a regăsirii „fiului rătăcitor”, poposit acasă între două drumuri prin lume, ca să-și încarce bateriile și să-și împărtășească **amorul** pentru dans și **umorul** din subsidiar...

Imaginați-vă o lume fără cuvinte, în care comunicarea primară, gestuală, poate deveni dans și crea o lume! Sau, cum ar zice The Beatles: **Imagine all those people...**

VIVIA SÂNDULESCU

□ După un sfert de veac petrecut departe de țară, în ultimii ani întoarcerile acasă se succedă la intervale din ce în ce mai scurte...

■ Slavă Domnului că e așa! Sunt foarte fericit de asta: între a doua și a treia oară au trecut doar câteva luni! De fiecare dată, emoția e copleșitoare, când ies pe stradă e paralizantă, am impresia unei irealități totale. Când sunt într-o sală de dans, un teatru sau un platou de filmare, mă regăsesc. Abia acum, a treia oară, încep să-mi vin în fire...

□ E pentru prima dată când sunteți în contact direct cu dansatorii români, în cursul stagiului pe care-l susțineți. Cum vi se par?

■ Dansatorii sunt peste tot la fel, în lumea întreagă. E un fenomen care m-a uluit întotdeauna, pentru că, lucrând pe continente diferite, în Chile sau Vietnam, mi-am dat seama că cei care fac dans alcătuiesc o categorie aparte, au un fel de „țară” a tuturor – de aceea ne e și așa de ușor când călătorim, nu numai geografic, ci și în imaginație. Deși e pentru prima dată când lucrez pe românește, în momentul când am pornit la treabă a fost ca și cum aveam de-a face cu spanioli, ruși sau africani...

□ Ne-am obișnuit să considerăm dansul contemporan drept un domeniu al aleatorului, al totalei libertăți de exprimare. Urmărindu-vă, descoperim că și el pare să aibă o logică interioară, la fel ca și clasicul.

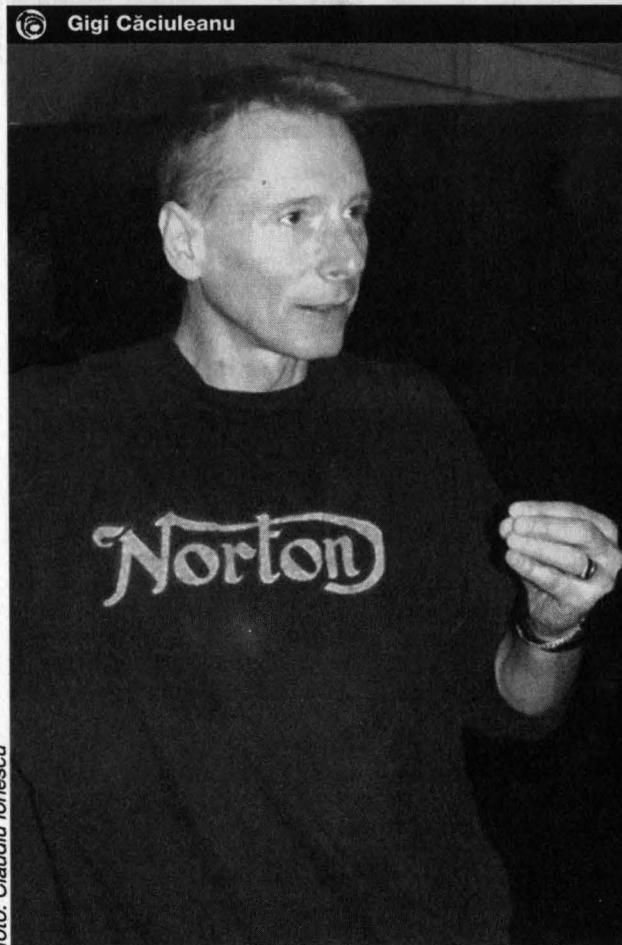

foto: Claudiu Ionescu

